

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ № 3

**КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ТА
ДОМЕДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОМЕДИЧНА ПІДГОТОВКА

Галузь знань 26 Цивільна безпека
Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність (поліцейські)
Шифр за ОПП: ОК 16

Мова навчання: українська

Розробник:

ВОЛОШНА Оксана, викладач кафедри спеціальної фізичної та домедичної підготовки факультету №3 ДонДУВС

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри спеціальної фізичної та домедичної підготовки факультету №3 ДонДУВС
Протокол № 15 від «03» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

Ігор ШОСТАК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Правоохоронна діяльність (поліцейські) «03» серпня 2023 року

Гарант ОПП

Ольга МЕРДОВА

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська	
Рік підготовки:	1-й	
Семестр:	2-й	
Кількість кредитів ЄКТС / годин	3 / 90	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	10 годин	
Семінарські:	-	
Практичні:	40 годин	
Самостійна робота:	40 години	
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1,25:1	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка висококваліфікованих фахівців та фахівчинь правоохоронної діяльності для реалізації завдань Національної поліції України у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку тощо.

Завдання: формування умінь та навичок здобувачів/здобувачок вищої освіти необхідних для оцінки стану постраждалого, забезпечення повного та своєчасного проведення базових реанімаційних заходів, надання домедичної допомоги при масивній кровотечі, використовуючи підручні засоби, надання допомоги на догоспітальному етапі, при різних видах ушкоджень, невідкладних станах та нещасних випадках до прибуття бригади екстреної медичної допомоги, організації та проведенні транспортної іммобілізації та евакуації потерпілих із місця події.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна є вихідною. Компетентності, сформовані під час її вивчення, в подальшому, будуть використовуватися під час опанування такої дисципліни як «Тактико-спеціальна підготовка».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ІРН 12	ІРН 15	ІРН 16	ІРН 19	ІРН 23	ІРН 25	ІРН 26
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму.	+	+	+				
Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя				+		+	
Визначати необхідність надання домедичної допомоги хворому на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього огляду, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.						+	+
Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, трактувати отриману інформацію.	+			+		+	
Надавати першу домедичну допомогу із застосуванням підручних засобів		+		+		+	
Вміти правильно приймати правове рішення в екстремальних ситуаціях поліцейської діяльності					+	+	+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самостійна робота		лекції	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ПІДТРИМКИ ЖИТТЯ (БАЗОВА ДОПОМОГА)								
Тема 1. Домедична підготовка сучасного поліцейського. Нормативно-правові основи надання екстреної домедичної допомоги працівниками поліції.	2	2						
Тема 2. Анатомо фізіологічні особливості організму людини.	4	2		2				
Тема 3. Організація надання домедичної допомоги на місці події.	6	2	2	2				
Тема 4. Послідовність проведення огляду постраждалого.	4		2	2				
Тема 5. Екстрена евакуація постраждалих. Правила транспортування.	4		2	2				
Тема 6. Домедична допомога при пораненнях і кровотечах з основами десмургії.	8		4	4				
Тема 7. Домедична допомога в разі травм. Надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньотранспортних пригодах.	8		6	2				

Тема 8. Домедична допомога при термінальних станах з основами реанімації.	10		4	6				
Тема 9. Домедична допомога в разі невідкладних медичних станів різних соматичних захворювань.	8		4	4				
Тема 10. Невідкладні стани в акушерстві. Перша допомога в разі екстрених пологів.	2		2					
Тема 11. Надання домедичної допомоги при ушкодженнях екогенними чинниками навколишнього середовища.	4		2	2				
Тема 12. Домедична допомога у разі отруєння.	4		2	2				
Тема 13. Домедична допомога при підозрі небезпечних, інфекційних та паразитарних хвороб людини та збудників цих хвороб.	4		2	2				
Тема 14. Поняття про медицину катастроф та високонебезпечні надзвичайні ситуації. Особливості роботи поліцейського при масових травмах.	8	2	2	4				
Тема 15. Тактика надання домедичної допомоги в секторі обстрілу та у секторі укриття.	4		2	2				
Тема 16. Тактика надання домедичної допомоги постраждалим в бою за алгоритмом MARCH.	8	2	4	4				
Модульна контрольна робота								
Усього годин	90	10	40	40				

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1 ОСНОВИ ПІДТРИМКИ ЖИТТЯ (БАЗОВА ДОПОМОГА)

Тема 1. Домедична підготовка сучасного поліцейського. Нормативно-правові основи надання екстреної домедичної допомоги працівниками поліції. Поняття про домедичну допомогу та її обсяги. Нормативно-правові основи захисту життя та здоров'я людини. Нормативно-правова база існування системи надання екстреної медичної допомоги (ЕМД) в Україні. Структура і принципи існування системи надання ЕМД в розвинутих країнах світу, роль домедичної допомоги. Алгоритми дій під час надання домедичної допомоги. Відповідальність за надання невідкладної (в т. ч. домедичної та медичної) допомоги. Протоколи надання домедичної допомоги та їх відмінності.

Тема 2. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини. Загальні питання будови та функцій людського організму для надання домедичної допомоги. Частина тіла та системи органів людини. Будова та функція нервової, серцево-судинної та дихальної системи. Опорно-руховий апарат, його будова та функція. Травна, сечостатева, ендокринна системи людини. Невідкладні стани, які загрожують життю людини. Особливості анатомічної будови та життєвих показників новороджених, дітей та підлітків.

Тема 3. Організація надання домедичної допомоги на місці події. Правила проведення огляду на місці події. Використання аптечок та засобів індивідуального захисту під час надання домедичної допомоги. Алгоритм надання допомоги залежно від важкості стану постраждалого та наявності в нього небезпечних для життя ушкоджень. Правила власної безпеки на місці події. Екстрені служби та особливості їх виклику. Дії поліцейського в разі масових травм, сортування постраждалих.

Тема 4. Послідовність проведення огляду постраждалого. Первинний огляд хворого/постраждалого. Командна взаємодія при наданні домедичної допомоги. Правила комунікації зі службами порятунку. Види надання домедичної допомоги залежно від місця події. Особливості надання домедичної допомоги постраждалим із психогенними реакціями.

Тема 5. Екстрена евакуація постраждалих. Правила транспортування. Сучасні вимоги до проведення екстреної евакуації постраждалого. Транспортування постраждалих: умови, правила та підготовка. Положення постраждалого під час транспортування. Надання психологічної підтримки постраждалим.

Тема 6. Домедична допомога при пораненнях і кровотечах з основами десмургії. Загальна класифікація ран, ознаки, ускладнення. Ознаки запалення ран. Визначення, класифікація та характеристика кровотеч. Особливості первинних та вторинних кровотеч. Способи зупинки кровотеч. Техніка виконання тимчасової зупинки зовнішніх кровотеч. Домедична допомога в разі зовнішньої та внутрішньої кровотеч. Дотримання правил власної безпеки під час зупинки масової зовнішньої кровотечі. Поняття про

десмургію. Характеристика сучасних перев'язувальних матеріалів. Види пов'язок. Основні правила накладання бинтових пов'язок. Правила асептики та антисептики в польових умовах, використання штатних та підручних засобів. Накладання пов'язок на різні ділянки тіла.

Тема 7. Домедична допомога при травмах та пораненнях. Надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньо-транспортних пригодах. Загальна характеристика травм та їх характеристика. Механічна травма. Травматичний шок. Домедична підготовка в разі травматичного шоку. Види ушкоджень кісток. Поняття переломів, їх ознаки та класифікація. Домедична допомога в разі переломів різної локалізації. Імобілізації хребта. Надання домедичної допомоги в разі травмування голови, грудей чи живота. Оклюзійні пов'язки. Надання домедичної допомоги в разі травматичної ампутації кінцівки чи тривалого позиційного стиснення м'яких тканин. Синдром розчалування (стиснення) тканини.

Тема 8. Домедична допомога при термінальних станах з основами реанімації. Загальне уявлення про смерть. Характеристика термінального стану, клінічної та біологічної смертей. Поняття серцево-легеневої реанімації, її загальні правила. Техніка проведення непрямого масажу серця. Здійснення штучної вентиляції легень. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації в немовлят і дітей. Методика проведення серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичного зовнішнього дефібрилятора (АЗД).

Тема 9. Домедична допомога при невідкладних станах різних соматичних захворювань. Серцево-судинна недостатність. Фактори ризику при інфаркті. Ознаки серцевого нападу. Домедична допомога при серцевому нападі. Ознаки інсульту. Техніка визначення інсульту «Правило п'яти П». Домедична допомога при інсульті. Бронхіальна астма. Причини виникнення судом. Великий судомний напад. Домедична допомога під час судом та після закінчення судомного нападу. Ознаки цукрового діабету. Гіпоглікемічна та гіперглікемічна кома. Ознаки «гострого живота». Ендокринні розлади. Психічні стани та порушена поведінка.

Тема 10. Невідкладні стани в акушерстві. Перша допомога в разі екстрених пологів. Підготовка до надання першої допомоги під час пологів. Алгоритм дій поліцейського у родопомічних заходах. Алгоритм обробки пуповини новонародженого. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації новонародженого. Специфіка звільнення дихальних шляхів у новороджених. Найбільш поширені помилки під час надання домедичної допомоги в разі екстрених пологів. Транспортування вагітних.

Тема 11. Надання домедичної допомоги при ушкодженнях екогенними чинниками навколишнього середовища. Надання домедичної допомоги в разі опіків, обморожень, загального перегрівання та замерзання. Електротравми. Надання домедичної допомоги при ураженні електрострумом. Надання домедичної допомоги у разі ураження блискавкою. Утоплення. Особливості надання домедичної допомоги у випадку утоплення. Ключові прояви алергії, анафілактичного шоку.

Тема 12. Домедична допомога у разі отруєння. Класифікація отрут і отруєнь. Шляхи надходження отрути в організм. Неспецифічні симптоми

інтоксикації. Умови, що сприяють виникненню отруєнь. Стадії, фази та симптоми гострого отруєння. Токсикогенний шок. Алгоритм надання домедичної допомоги у разі отруєння невідомою речовиною. Домедична допомога в разі отруєння сильнодіючими речовинами. Домедична допомога в разі отруєння продуктами рослинного та тваринного походження.

Тема 13. Домедична допомога при підозрі небезпечних, інфекційних та паразитарних хвороб людини та збудників цих хвороб.

Поняття про інфекційні захворювання та джерела інфекцій. Особливо небезпечні інфекції. Носійство збудників особливо небезпечних хвороб. Механізми передачі інфекції. Епідемічний осередок. Епідемія. Пандемія. Карантинні заходи. Алгоритм проведення екстреної постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції. Роль правоохоронних органів у проведенні карантинних заходів.

Тема 14. Медицина катастроф та високонебезпечні надзвичайні ситуації. Особливості роботи поліцейського при масових травмах.

Поняття про медицину катастроф та високонебезпечні надзвичайні ситуації. Особливості надання домедичної допомоги у випадку високонебезпечних надзвичайних ситуацій, в умовах бойових дій / воєнного стану. Сортування постраждалих.

Тема 15. Тактика надання домедичної допомоги в секторі обстрілу та у секторі укриття.

Військова медицина відрізняється від цивільної типами травм або ран, зовнішніми умовами, можливістю надавати допомогу постраждалим та часом, який необхідний для евакуації постраждалих (інколи він набагато триваліший в умовах бою). Правила поведінки, дії, що направлені на безпеку у червоній зоні як пораненого бійця, так і бійця, який може надати домедичну допомогу, перебувають під прямим вогнем супротивника, що створює безпосередню загрозу для їх життя і значно обмежує можливості надання домедичної допомоги. Правила поведінки, дії, що направлені на безпеку у жовтій зоні як пораненого бійця, так і бійця, який надає домедичну допомогу.

Тема 16. Тактика надання домедичної допомоги постраждалим в бою за алгоритмом MARCH.

Протоколи допомоги ТССС, на відміну від цивільної медицини, мають алгоритм MARCH (Massive Bleeding - Airway - Respiration - Circulation - Head injury / Hypothermia), однак його зміст не відрізняється від загальновизнаного ABC. Він містить основні послідовні пункти надання допомоги, серед яких: Massive Bleeding (масивна кровотеча) – зупинка кровотечі, що загрожує життю; Airways (дихальні шляхи) – забезпечення прохідності дихальних шляхів; Respiration (дихання) – закриття всіх відкритих ран грудної клітки; Circulation (циркуляція) – повний огляд пораненого, зупинка кровотеч, діагностика шоку; Head injury / Hypothermia (черепно-мозкова травма / гіпотермія) – виявлення травм голови / запобігання переохолодженню. Цей протокол є дороговказом для медичного персоналу та для військових, які перебувають у зоні військових дій.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання(аналіз моделей реальних ситуацій, відпрацювання практичних навичок ДМД, симуляційні задачі з ДМД та зі способів транспортування потерпілих);
- проблемно-пошукові методи навчання(виконання завдань самостійної роботи, спрямованих на активізацію отриманих знань під час аудиторних занять та виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності).
- активні методи навчання: симулятивне навчання з використанням манекенів високого рівня реалістичності, квести з домедичної підготовки, тренінгові вправи.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загально університетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання

	Поточний контроль			Підсумковий контроль
	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Залік/екзамен
	30	20	10	40
Всього за навчальну дисципліну	100			

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 30 =$$

Модульна контрольна робота

- 19-20 балів – «5» відмінно;
- 15-18 балів – «4» добре;
- 10-14 балів – «3» задовільно;
- 0-9 балів – «0» незадовільно.

При оцінюванні заліку/екзамену на денній/заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82-89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75-81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67-74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки

1-34		ґ	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)
------	--	---	---

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Гринзовський А. М., Волянський П. В., Калашченко С. І. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «СКІФ», 2023. 216 с.
2. Надання домедичної допомоги : метод.рекоменд / Т.П. Жилін, Т.Г. Нагайник, О.В. Чуприна; Нац. ак. внутр. справ. Харків : Право, 2020. 134 с.
3. Самодін А. В., Чуприна О. В., Жилін О. Т. Домедична підготовка: підручник. Харків : «Право», 2020. 334 с.
4. Халмурадов Б.Д. Медицина надзвичайних ситуацій: підручник. Київ : Центр учбової літератури 2021. 208 с.
5. Шищук В.Д., Редько С.І., Ляпа М.М. Тактична медицина: навчальний підручник. Київ: Видавничий дім «СКІФ», 2022. 176 с.

Додаткові

1. Волянський П. В., Гринзовський А. М. Домедична допомога на місці події: практичний посібник. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 224 с.
URL: <https://dsns.gov.ua/upload/9/5/7/9/2020-5-19-112-posibnik.pdf>
2. Гур'єв С.О., Шищук В.Д., Шкатула Ю.В. Медицина надзвичайних ситуацій. Екстрена медична допомога: навчальний посібник. Суми: Видавництво СумДУ, 2010. 321 с.
URL: <https://emergency.med.sumdu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/09/Навчальний-посібник-Медицина-надзвичайних-ситуацій.-Екстрена-медична-допомога..pdf>
3. Домедична допомога : мультимедійний посібник / О.В. Чуприна, А.В. Самодін, Т.Г. Нагайник, та ін.; Нац. акад. внутр. справ; каф. криміналістики та судової медицини. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. URL: <http://www.naiu.kiev.ua/books/kruminalist/info/autors.html>.
4. Європейська конвенція про соціальну та медичну допомогу та протокол до неї (ETS № 14) від 11.12.1953 р. URL: https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_649
5. Екстрена та невідкладна медична допомога. Том І: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О.

Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. Київ. 2017. 504 с.

URL:https://www.researchgate.net/profile/ValeriKuzmin/publication/329840586_Ekstrena_ta_nevidkladna_medicna_dopomoga_Tom_I/links/5c1ce64f299bf12be3901ae1/Ekstrena-ta-nevidkladna-medicna-dopomoga-Tom-I.pdf

6. Екстрена та невідкладна медична допомога : підручник для студентів III–VI курсів медичних факультетів спеціальностей «Медицина», «Педіатрія» / О. А. Льовкін, В. І. Перцов. Львів : Видавець Марченко Т. В., 2022. 212 с.

URL:https://magnolia.lviv.ua/wpcontent/uploads/2022/04/medychna_dopomoga_block-reklama.pdf

7. Екстрена та невідкладна медична допомога : навчальний посібник / Бодулев О. Ю., Дикий О. М., Могильник А. І. та ін.; заг. ред.: Шкурупія Д. А. 2-ге вид. Вінниця : Нова Книга, 2018. 240 с. URL: <https://nk.in.ua/pdf/1710r.pdf>

8. Кікінчук В. В., Книженко С. О., Савчук Т. І. Домедична підготовка: навч. посіб. Харків : ХНУВС, 2021. 176 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c38d29e9-c936-4c00-9795-07e31c3db954/content>

9. Курс ПДМ-онлайн. URL: <http://lstaiddplast.org.ua/tccc-тактичнамедицина/concepts>

10. Відео колекція ТССС протоколи. URL:<https://tccc.org.ua/>

11. Методичні вказівки до практичного заняття «Базове підтримання життя» з дисципліни «Домедична допомога» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. Суми: СумДУ, 2019. 19 с. URL:<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Методичні-вказівки-Базове-підтримання-життя.pdf>

12. Мультимедійний навчальний посібник «Судова медицина». URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/sudova_medutsyna/index.html

13. Навчальні матеріали з тактичної медицини – надання медичної допомоги на полі бою. Протоколи Tactical Combat Casualty Care (ТССС). URL: https://www.irf.ua/navchalni_materiali_z_taktichnoi_meditcini/

14. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньотранспортних пригодах : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 р. № 441. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/lavs/show/z0774-14#Text>

15. Самодін А. В., Чуприна О. В., Жилін О. Т. Домедична підготовка: підручник. Харків : «Право», 2020. 334 с. URL:http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/2020_print.pdf

16. Тактика надання самодопомоги та взаємодопомоги під час ведення бойових дій: навчальний посібник / Р.С. Троцький, О.В. Чуприна, О.А. Блінов. К.: ФПФ НГУ НАВС. 2016. 137 с. URL:<http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/1567/1/Тактика%20надання%20самодопомоги%20та%20взаємодопомоги.pdf>

17. Удар струмом: перша допомога, наслідки після ураження. URL: <https://tomrda.gov.ua/news/578646863743857435/>

Нормативно-правові акти

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02 липня 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
2. Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти Наказ МОЗ України від 04.08.2021 №1627. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/504226_688328#n9
3. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах. Наказ МОЗ України від 09.03.2022 №441. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text>
4. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 30.12. 2022 року. Ст. 340. (з наступними змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>
5. Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу: Постанова КМУ від 21 листопада 2012 року. №: 1115 (з наступними змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1115-2012-%D0%BF#Text>

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта». URL: <https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=14>
2. Офіційний сайт МОЗ України www.moz.gov.ua
3. Перший західно-український медичний портал. URL: www.zdorovya.in.ua
4. Medical Information Portal. URL: www.mediclab.com.ua
5. Український медичний часопис. URL: www.umj.com.ua
6. Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://www.mns.gov.ua/>
7. Сайт Міністерства охорони здоров'я України. URL: <http://www.moz.gov.ua/>